

PSIHOLOGIJA ODRASLE DOBI I STARENJA

Naklada Slap, Jastrebarsko, 2001

SCHAIK K. Warner, WILLIS L. Sherry

KNJIŽNE NOVOSTI

Knjiga "Psihologija odrasle dobi i starenja" je hrvaški prevod angleškega izvirnika "Adult development and aging". Je obsežen priročnik, ki celovito obravnava značilnosti razvoja človeka v obdobjih odraslosti in starosti iz behaviorističnega zornega kota.

Knjiga je od konca devetdesetih let, odkar je prvič izšla, v angleškem jeziku doživela že štiri ponatise, kar kaže na njeno kakovost in izčrpno obravnavanje problematike, ki jo napoveduje naslov.

V razvitem zahodnem svetu je v zadnjih desetletjih zaznati občuten porast števila ljudi, ki dosežejo visoko starost, kar postaja širši družbeni problem, pred katerim ne gre zatiskati oči. Avtorji v omenjenem priročniku celovito in široko obravnavajo in razjasnjujejo to problematiko.

Knjigo sestavlja 15 poglavij na 553 straneh. V prvem poglavju z naslovom "Razvoj u odrasloj dobi i starenje" avtorji podajo zgodovinski pregled gerontoloških raziskovanj ter teorije razvoja v obdobju odraslosti.

Drugo poglavje obravnava značilnosti obdobja mlajše odraslosti (vzpostavljanje osebne identitete, izbira partnerja, vključevanje v širšo skupnost).

V tretjem poglavju so izčrpno predstavljene značilnosti obdobja srednjih let (starševstvo, menopavza, najznačilnejše življenjske krize v tem obdobju, značilnosti razvoja baby-boom generacije).

Četrto poglavje je namenjeno obravnavanju značilnosti obdobja starosti, ki je lahko obdobje reintegracije ali obupa (značilnosti mlajših, srednje starih, starih in zelo starih starostnikov).

Peto poglavje prinaša vsebine o metodoloških pristopih raziskovanja odraslosti in staranja (transverzalne in longitudinalne študije, problemi merjenja, eksperimentalne študije itd.).

Šesto poglavje je posvečeno obravnavi problematike družine (izbira partnerja, starševstvo, razširjena družina, prazno gnezdo, tradicija nasproti alternativnim oblikam družinskega življenja).

Sedmo poglavje obravnava delikatno problematiko odnosov med moškim in žensko (spolne razlike, družinska nestabilnost, vdovstvo, alternativne oblike skupnosti med moškimi in ženskami).

Osmo poglavje je namenjeno preučevanju kariere (izbira poklica, razvoj kariere, razlike med moškimi in ženskami na področju razvoja kariere, upokojitev).

Deveto poglavje obravnava značilnosti razvoja osebnosti v odraslosti in starosti z vpogledom v različne teorije, ki se ukvarjajo z razvojem osebnosti.

Deseto poglavje govori o motivaciji (fiziološki in drugih vrstah motivacije ter o samoaktualizaciji).

Enajsto poglavje je posvečeno preučevanju zakonitosti učenja in spomina v obdobju

odraslosti in staranja.

Predmet dvanajstega poglavja so zakonitosti intelektualnega razvoja posameznika v odraslosti in starosti (inteligentnost v različnih življenjskih obdobjih, modrost ipd.).

Trinajsto poglavje je namenjeno predstavitvi študije o biološkem razvoju v odraslosti in starosti (čutila, razum, posledice bolezenskih procesov).

V štirinajstem poglavju avtorji obravnavajo mentalne motnje, ki so najpogostejše pri odraslih in starostnikih (stres in nemoč, depresija, posledice alkoholizma, psihoterapija).

Petnajsto poglavje prinaša spoznanja o dogajanju ob koncu življenja (doživljanje smrti, izgub in žalosti).

Namen knjige je prikazati razpoložljive izsledke raziskav o odraslosti in staranju, kar ji prav dobro uspe. Poleg preglednosti in poglobljenosti jo odlikuje še opremljenost z bogatim seznamom uporabljene literature, s povzetki ob koncu vsakega od poglavij ter kazalom pojmov.

Knjiga je zelo uporaben pripomoček za poglobljanje znanj o obdobju odraslosti in starosti vsem, ki se želijo bolje izobraziti na to temo, zlasti pa andragogom, pedagogom in psihologom ter drugim poklicnim profilom, ki se pri svojem delu srečujejo s populacijo odraslih in starih.

Tanja Šulak